

توسل به سیاست های جدید دوران جنگ سرد در افغانستان

نویسنده: داوود ختک / ترجمه: ناصر کوشان / منبع: مجله دیپلومات

افغانستان و مشاور امور خارجی صدر اعظم پاکستان در مارچ سال جاری در لندن، در بهبود روابط بین دو کشور کدام تغییر قابل ملاحظه رونما نگردیده. نهائیا تا زمانیکه پاکستان اقدامات عملی را علیه شورای کویته و گروه حقانی روی دست نگیرد، بعید است جانب افغانی عمل بالمثل را علیه ملای پاکستانی در خاکش اتخاذ نماید.

از آن به بعد روابط بین دو کشور سیر نزولی داشته تا آنجا که دولت افغانستان و هند به رغم احتجاج از برخورداری دوگانه پاکستان در برابر دشت افگنی از اشتراک در کنفرانس سارک در اسلام آباد ایا ویزیتند. بعدا بستن یک جانبه مرز توسط پاکستان در ماه جون ۲۰۱۶ و متعاقبا در فیروزی سال جاری و راکت پراگنی این کشور بر ولایات شرقی افغانستان روابط بین دو کشور را به پایین ترین سطح آن تقلیل داده است.

چین منحیت یگانه عامل ثبات کشور چین با شکر یک راه، یک کمربند بدون شک می تواند منحیت یگانه عامل ثبات در منطقه عمل کرده بخصوص با دادن ۵۷ میلیارد دالر به پاکستان نیازمند تأمین امنیت برای پیش برد اهداف اقتصادی اش در منطقه است. برخلاف روسیه، ایران و پاکستان، چین تا حال از مداخله در امور افغانستان ابا و ورزیده و اکثریت نظامیان بشمول طالبان نسبت به سایر کشورهای همسایه از حسن نیت چین استقبال کرده و بر آن اعتماد دارند. در پهلوی این دید اقتصادی به منطقه، چین کما کان از شیوع افراطیت به ایالت نسبتا ناآرام مسلمان نشین سینک یانگ نگران بوده و در نظر داشت روابط نزدیکش با پاکستان میتواند از نفوذش در ترغیب نظامیان اقداماتی بر همکاری در پروژه صلح با دولت افغانستان ممد واقع شود.

با تاکید به محتوای یکی از نوشته های سال ۲۰۱۱ م، دخالت مستقیم ایران و روسیه به وخامت اوضاع در افغانستان افزوده و دارد ایالات متحده آمریکا و متحدانش را بیشتر نگران میسازد.

از طرف دیگر با وجود ادعای طالبان مبنی بر کنترل ۴۵ درصد از افغانستان و سقوط ولسوالی سنگین در ولایت هلمند بدست این گروه، این گروه قابلیت تصاحب شهرهای بزرگ در افغانستان را ندارد. یگانه راه حل منطق بحران افغانستان به نظر آغای افراسیاب ختک سیاستمدار معروف پاکستانی حاکم از یک پروژه صلح افغانستان بوده که کنترل و مدیریت آن بدست افغانها باشد. در غیر آن دامن زدن به سیاست های دوران جنگ سرد، جنگ را در این کشور بیشتر شعله ور می سازد که آتش تمام منطقه را فرا خواهد گرفت.

نظامی به افغانستان، پاکستان بیشتر از پیش نگران شده است. ناگفته نباید گذاشت که باوجود این همه انتقادهای، نگرانی عمده پاکستان از موجودیت حلقهات ضد امنیت ملی این کشور در افغانستان بوده و چون این کشور بر تقاضاهای مکرر افغانستان مبنی بر هدف قرار دادن و متلاشی کردن گروه حقانی و شوروی کویته اعتنا نکرده است، جانب افغانی نیز به خواست های بالمثل این کشور مبنی بر هدف قرار دادن ملا فضل الله رهبر گروه طالبان پاکستانی، منگل باغ و عمر خالد خراسانی که گمان می رود در مناطق شرقی این کشور مخفی شده باشند پشت پا زده است.

اکنون روابط افغانستان و پاکستان در چه حد قرار دارد؟

روابط بین دو کشور بیشتر در سال های اخیر حکومت حامد کرزئی به و خامت گرایید. اما بعد از اینکه ریس جمهور محمد اشرف غنی نه تنها خلاف عرف معمول به بر دیدار جنرال های پاکستانی به مرکز فرماندهی نظامیان پاکستانی شتافت و در عین حال علیرغم منتقدین داخلی در یک اقدام بی سابقه تعداد از دانشجویان نظامی کشور را غرض تعلیمات نظامی به این کشور فرستاد، گمان میرفت روابط بین دو کشور به مرور زمان بهبود یابد. اما متاسفانه در پی بی میلی پاکستان از حاضر کردن طالبان به میز مذاکره با دولت افغانستان و وقوع چندین حمله پی هم تروریستی در کابل و شهرهای دیگر افغانستان توسط طالبان، بخصوص به تعقیب فاش شدن خبر مردن مسلا محمد عمر رهبر این گروه در سال ۲۰۱۳ در پاکستان، به این ماه عسل بین دو کشور نقطه پایان گذاشته شد.

علی رغم دیدار مشاور امنیت ملی روسیه و طالبان برای اولین بار جنرال جوسف ونل فرماندان عمومی نیروهای مرکزی آمریکایی در جریان جلسه استماعیاش در کمیته تسلیحاتی کانگرس از تلاشهای روسیه برای احیای دوباره نفوذش در افغانستان قیلا نیز با تدویر جلسات متعدد دربی جستجوی راه حل به قضیه افغانستان بوده، برنامه ریزی روی تدویر یک جلسه بزرگتر با اشتراک کشورهای آسیایی مرکزی، پاکستان، ایران، چین، هند و افغانستان به شمول اشتراک احتمالی هیات ناظر طالبان در اواسط ماه آپریل سال جاری در مسکو در حال تکمیل شدن است.

افغان گیسر مانده بی میرانه وارد کشورش شان شدند. این مرز بنا بر حملات خونین تروریستی در شهرهای مختلف پاکستان حدودا یکماه بروی مسافران بسته بود. نظامیان پاکستانی بعد از این حملات انگشت انتقاد را بر افغانستان وارد کرده و حلقهات خاص را در خاک این کشور مسئول این حملات قلمداد کرد. این در حالیست که نظامیان پاکستانی همواره سازماندهی این حملات را به کمک حلقهات جاسوسی افغان و هند ریست داده و موجودیت رهبر فراری طالبان پاکستانی ملا فضل الله را در مناطق شرقی افغانستان انتقاد می کنند. در عین زمان افغانستان نیز از حمایت نظامیان این کشور از گروه های مخل امنیت افغانستان شاکی بوده و از دادن پناه گاه امن به گروه حقانی، شورای کویته در این کشور ناراضی است.

متاسفانه افغانستان ناخواسته به میدان رقابتهای کشورهای اتنی هند و پاکستان تبدیل شده که هر دو آن در پی قدرت نمایی در این کشور اند. بخصوص بعد از اعلام دولت مودی مبنی بر دادن تسلیحات

روسیه و طالبان برای اولین بار جنرال جوسف ونل فرماندان عمومی نیروهای مرکزی آمریکایی در جریان جلسه استماعیاش در کمیته تسلیحاتی کانگرس از تلاشهای روسیه برای احیای دوباره نفوذش در افغانستان قیلا نیز با تدویر جلسات متعدد دربی جستجوی راه حل به قضیه افغانستان بوده، برنامه ریزی روی تدویر یک جلسه بزرگتر با اشتراک کشورهای آسیایی مرکزی، پاکستان، ایران، چین، هند و افغانستان به شمول اشتراک احتمالی هیات ناظر طالبان در اواسط ماه آپریل سال جاری در مسکو در حال تکمیل شدن است.

پاکستان و روسیه اوضاع متزلزل موجود افغانستان را بیشتر مفلح میسازد. با ظاهر شدن آثار دوباره دایره جدید جنگ سرد، کشورهای منطقه به شمول افغانستان و پاکستان در شرف داخل شدن به یک ماجرای جدید است. این در حالیست که این کشورها با تغییر مواضع و جهت ها در صد دوباره زنده ساختن جنگ سرد به میزبانی افغانستان اند.

گرمی روابط روسیه و پاکستان با سفر اخیر ریس ستاد ارتش روسیه آغای جنرال اسراکوف با هیات نظامی این کشور به مناطق وزیرستان شمالی، به گرم شدن روابط بین دو کشور بخوبی میتوان پی برد. به گفته برید جنرال ساد محمد آتسه بازنشسته نظامی پاکستان درافغانستان، سفر اخیر خیلی جالب و در ضمن غیر معمول است. به گفته او این اولین گام در گرم شدن روابط بین دو کشور نمی باشد.

قبل از سپتامبر ۲۰۱۶ حدود ۲۰۰ تن از نیروهای نظامی روسی و پاکستانی تمرینات مشترک نظامی را تحت نام دوستی پراه انداختند. این در حالی بود که نیروهای بحری هر دو کشور نیز تمرینات مشابه را زیر عنوان بارندگی عربی در سالهای ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ پراه انداخته بودند. این سالهای ۱۹۸۰ صرف زمینه دیدارهای نهادهای ملکی و نظامی آمریکا را در این مناطق مرزی مهیا کرده بود. دلیل عمده آن همانا کوشش های هر دو کشور در مهار کردن قشون سرخ در همسایگی پاکستان بود. اما پرسش اینجاست که چگونه پای هیات نظامی روسی به این مناطق می رسد؟ پاکستان درین اواخر در یک اقدام بی سابقه حدود ۱۳۰۰۰ کیلومتر را از وجود دهشت افغان درین مناطق قبیایلی اش پاک ساخت، با آنهم روسیه هیچگاهی حامی سیاست های پاکستان در نبرد علیه دهشت فگنان در گذشته نبوده است.

به گمان اغلب هدف پاکستان از دعوت کردن هیات روسی و بازدید شان از مناطق مرزی این کشور با افغانستان جلب توجه بیشتر آمریکایان بوده باشد. در پهلوی اینکه پاکستان چین را نسبت به همه دوست و متحد واقعی خود میدانند در عین زمان اسلام آباد در این اواخر روابط اش را با ترکیه و روسیه نیز به گونه بی سابقه گسترش داده است. مثال خوب هم ملاقات راحیل شریف رئیس ستاد اسبق ارتش این کشور قبل از بازنشستگی با مقامات کلیدی این دو کشور می باشد.

به گفته تحلیلگران پاکستانی شکل گیری روابط تازه در منطقه باعث نزدیکی و ائتلاف جدید کشورهای پاکستان، چین، روسیه و به گمان اغلب ترکیه خواهد شد.

پل سوخته؛ ترافیک سنگین و عابران خسته

نوروز رجا

هر می نیس هفته ده افغانی به ترافیک و ده افغانی به نماینده می دهند تمازاجم شان نشوند.

در گولای دواخانه و نیز در ایستگاه موتراهی برچی و «چهارقلا» تعدادی از معیوبین پیره ده افغانی از موتراهی تونس میگیرند. خلیفه جانعلی یکی از موتروانان لین برچی میگوید: این معیوبین را وزارت کار شهیدا و معلولین همانند عزرائیل بالای سسر موتروانان مسلط کرده است. آنان نه تنها در نظم شهر کمک نمی کنند، بلکه سبب برخی بی نظمی ها نیز میشوند.

او، به معلولی که یک پا دارد و با عصاچوب «بریک» و «کلج» میکند اشاره نموده می افزاید: بیشتر آنان موتروانی می کنند و بدون نوبت پیره میزنند، تونس های شان را در وسط سرک ایستاده نموده مسافر بالا می کنند، چون خودشان پادشاه شهر اند. برخی در غرب شهر کابل یک ساحه بدون پلان و نقشه شهری است و تنها یک سرک ۲۰ متره دارد که از پل سوخته میگذرد، این منطقه اکنون به یکی از پرجمعیت ترین مناطق شهر کابل مبدل شده است. خلیفه جانعلی می گوید: راه بندی ها هم از ساحه پل خشک دشت برچی که شروع می شود تا گولای دواخانه و کوته سنگی ادامه دارد. در اوایل ماه جدی سسال گذشته وزارت شهرسازی و مسکن بنا به پیشنهاد سرور دانش معاون ریاست جمهوری اعلام کرد که ساحات غیر پلانی دشت برچی از سوی این وزارت و شهرداری کابل بهسازی می شود و مشکل ترافیک و راه بندی های آن نیز حل خواهد شد. اما خلیفه رحیم میگوید: تاکنون که نزدیک به چهار ماه از آن میگذرد کدام اقدام عملی نشده است.

خلیفه رحیم علاوه بر سرک، ترانسپورت و ترافیک پل سوخته و دشت برچی بر چهار چالش عمده دیگر نیز اشاره نموده می کند، تراکم جمعیت و کمبود امکانات آموزشی و صحتی، آب آشامیدنی، غیر پلانی بودن ساحه و مشکلات حقوقی و فقدان فضای سبز و مکان های ورزشی، تفریحی و عام المنفعه در این منطقه از مشکلات دیگر دشت برچی و پل سوخته می باشد.

کرده موادش را میفروشند و یا مواد میخرند. مینی بوس ها هم در وسط سرک ایستاده شده مسافر بالا می کنند، اما کسی نیست که بگوید، آقا بالای چشمستان ابروست!

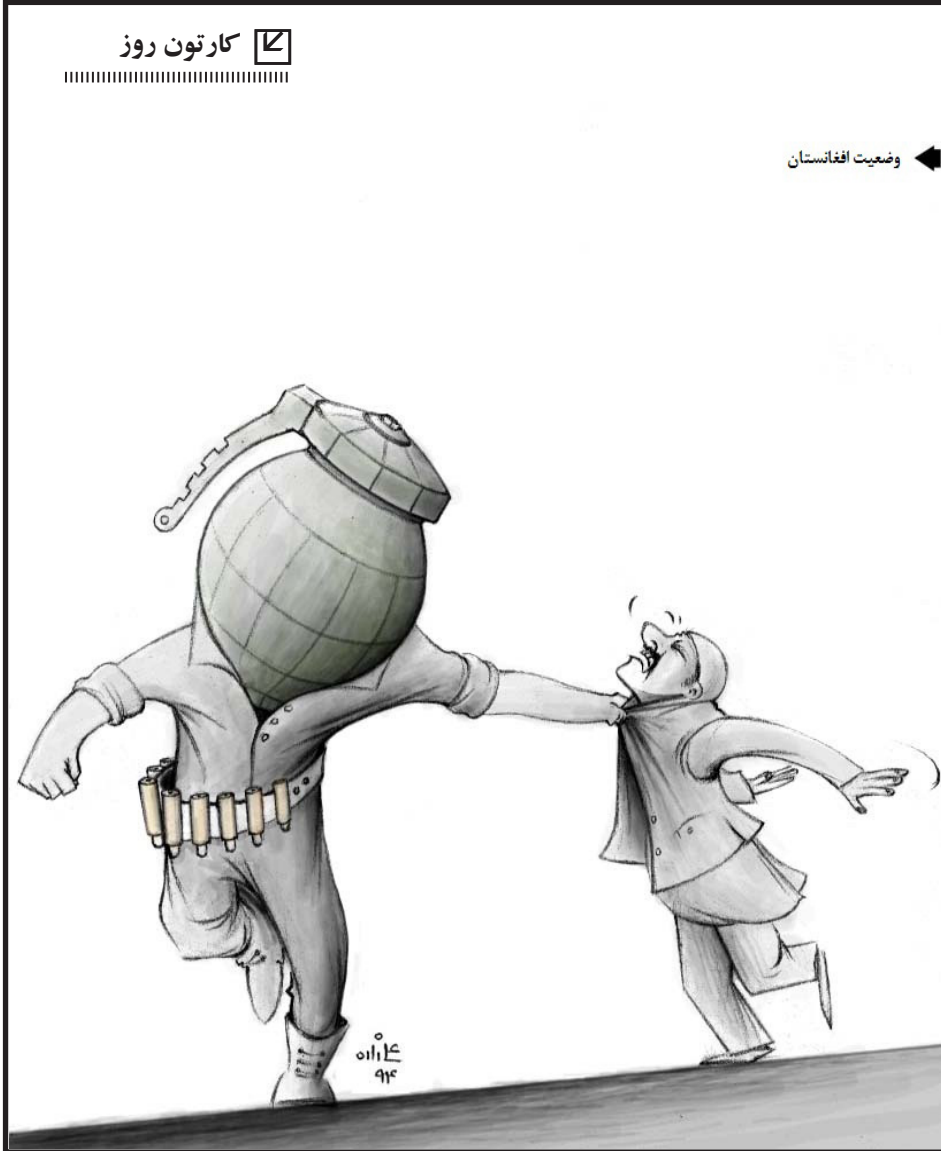
حجم بیش از حد وسایط نقلیه، کم عرض بودن سرک، بی نظمی موتروانان، عدم سوم پولیس، اما هر کدام این حوزات پولیس فقط حق خود را گرفته و هیچ کدام شان در قبال مشکلات آن احساس مسئولیت نمی کنند.

است، نصف روزما در سرک و در رفت و آمد سیری می شود. او دستمال کتانی سبز رنگش را از جیب کشیده گرد و غبار سر و گردنش را پاک کرده علاوه میکند «فاصله گولای دواخانه تا میدان شهیدمزاری بیشتر از پنج صد متر نیست، اما این محدوده تبدیل به بندرگاهی شده که روز همه را بیگانه میکند. از ساعت شش و نیم تا هشت و نیم صبح و از ساعت چهار تا شش عصر، تیر شدن از آن عصاب به کس نمی ماند.»

این تنها خلیفه رحیم نیست که از مشکلات راه بندی پل سوخته و دشت برچی به ستوه آمده است، بلکه روزانه ده ها هزار از باشندگان دشت برچی، ناحیه سبزیزدهم و بخش از ناحیه ششم کابل حدود چهار ساعت وقت شان را در بیسن موتر در پل سوخته و امتداد جاده شهید مزاری سیری می کنند.

خلیفه رحیم از یک زایمان در داخل موتر یاد نموده می گوید: دوماه پیش به اثر راه بندان پل سوخته یک زن که دره ولادت داشت، او را از برچی به شفاخانه استقلال در کارته سه انتقال میداد در مسیر راه در بین موتر زایمان کرد و نیز مواردی وجود

از خانه تا محل کارش فقط ۱۵ کیلومتر فاصله دارد، اما او، این فاصله را در چهار ساعت طی می کند. وقتی به خانه باز می گردد ناراحت و خسته است؛ زمین و آسمان را فحش داده میگوید «وای از این ملک بی بازخواست! این چه وضع

- بنیان گذار: داکتر حسین یاسا
- مدیر مسول: محمد رضا هویدا
- سردبیر: حفیظ الله زکی
- کاریکاتورست: خالق علی زاده

- دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
- مسول وبسایت: غلام عباس اصلان
- آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

رعایت چند نکته در تعلیق وظایف نمایندگان

حفیظ الله زکی

مساله غیر حاضری و غیبت نمایندگان مشکل همیشگی پارلمان بوده و در بسا مورد سبب کندی روند قانونگذاری، به دلیل به حد نصاب نرسیدن اعضای مجلس، گردیده است. غیبت متواتر نمایندگان از یک طرف به حیثیت و اعتبار پارلمان افغانستان لطمه وارد می کند و از سوی دیگر سبب تعویق کارهای پارلمان و تأخیر در تصویب قوانین می گردد که افغانستان به شدت به آن قوانین نیاز دارد. علاوه بر آن هر عضو پارلمان از مردم افغانستان نمایندگی می کند و وظایف و مسؤلیت هایی را در برابر مردم افغانستان به عهده دارد. غیبت نمایندگان از مجلس، مانع انجام درست مسؤلیت های شان گردیده و حیثیت نمایندگی آنها را در پارلمان زیر سؤال می برد.

امروز این مسأله به یک تلخ تلخ بدل شده است که نمایندگان مجلس تنها در مجالس رأ اعتماد به اعضای کابینه و نیز جلسات استیضاح و استجواب وزراء، به دلایل منافع شخصی و مادی حضور پر رنگ دارند و در سایر موارد نمایندگان خود را ملزم به حضور در پارلمان نمی دانند.

اگرچه در سالهای گذشته نیز پارلمان و بخصوص مجلس نمایندگان موضوع غیبت اعضای پارلمان را مورد بحث قرار داده بود و تدابیری را برای جلوگیری از غیبت طولانی مدت وکلاء در نظر گرفته بود و در این خصوص در طرز العمل داخلی ولسی جرگه نیز تدابیری پیش بینی شده است، اما این تدابیر هیچگاه صورت عملی به خود نگرفت و در نتیجه جلو غیبت وکلاء نیز گرفته نشد.

حالا مجلس نمایندگان بر مبنای حکم تقنینی رئیس جمهور، سال هفتم خود را می گذراند و بدون شک تصمیم در مورد غیبت وکلاء هر چند لازم و ضروری هم باشد، اما دیر هنگام و با تأخیر گرفته شده است. مردم انتظار داشتند که هیأت اداری پارلمان سالها قبل از این، در این باره تصمیم جدی می گرفتند و از بار منعی آن جلوگیری می کردند. مجلس نمایندگان در روز عضویت ۴ عضو خود را به دلیل غیرحاضری بیش از ۲۰ روز به تعلیق در آورده است. معاش و امتیاز آنها قطع و از حضور در اجلاس کنونی شورا محروم گردیده است.

ولسی رعایت چند نکته در تصمیم نمایندگان لازم و ضروری می باشد:

- ۱- اصل عدالت، همانطوری که در قانون اساسی تذکر داده شده است، همه مردم افغانستان در برابر قانون یکسان اند و قانون به گونه برابر بر همه تطبیق می شود. در برخورد با نمایندگان مجلس نیز باید اصل عدالت و عمومیت در نظر گرفته شود و نمایندگان باید نسبت به همه برخورد یکسان داشته باشند. تبعیض و برخورد های دوگانه در برابر نمایندگان می تواند عواقب بس خطرناکتری را برای کشور در بر داشته باشد.
- ۲- اگر چه چگونگی برخورد با نمایدگانی که غیبت طولانی مدت دارند، در طرز العمل داخلی ولسی جرگه تصریح شده است، اما این طرز العمل در مدت هفت سسال گذشته در عمل پیاده نشده است. بنابراین تطبیق ناگهانی و شتابزده آن در مورد برخی وکلاء ممکن است پرسش هایی را در مورد تصمیم پارلمان به وجود آورد.
- برای شفافیت بهتر در تصمیم ولسی جرگه، با یستی تمام جنبه ها مد نظر قرار می گرفت. اعضای ولسی جرگه می توانستند قبل از به تعلیق در آوردن وظایف نمایندگان، صبر می کردند تا حد اقل یکماه از تاریخ مصوبه می گذشت، چنانچه در این یک ماه یک یا چند عضو مجلس به مصوبه ولسی جرگه اعتنا نمی کردند، آن وقت نمایندگان می توانستند بدون کدام حرف در باره تعلیق وظایف نمایندگان غایب فیصله می کردند. حال هنوز یک هفته از فیصله ولسی جرگه نگذشته است؛ پس نمایدگانی که وظایف شان به تعلیق در آمده، فرصت بحران کم کاری ها و غیبت های شان را نداشته اند. تائیا باید بررسی دقیق صورت گیرد که آیا تنها همین چهار وکیل بیش از ۲۰ روز غیبت متواتر داشته اند یا نمایندگان دیگری هم بوده اند. آیا اصل عدالت و شفافیت در این تصمیم رعایت گردیده یا نه؟ این موضوع از آنجا برجسته می شود که پیش از این ولسی جرگه نام های تعداد بیشتری وکلاء را گرفته بودند که به مدت طولانی در جلسات ولسی جرگه حاضر نشده اند.

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.

مقالات وارده بازگردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سر مقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان می باشد.

□ ۰۷۹۸۳۴۱۸۶۱

□ ۰۷۹۹۱۰۵۷۳۷۱

The Daily Afghanistan Ma

Outlook
AFGHANISTAN
The Leading Independent Magazine